

Gerard Vergés i Emigdi Subirats

Eduard Sanchez
cronista cultural

Gerard Vergés, a més de ser un professional de la farmàcia, escriu poesia, i no una poesia qualsevol, una poesia que arribava a la seva ànima i a la dels lectors. Això ho podem comprovar en l'excel·lent estudi que Emigdi Subirats li ha dedicat, una brillant barreja de memòria personal, biografia i assaig, que m'atreviria a dir que, en aquests moments, no solament és de les més profundes que s'han publicat recentment a Catalunya, sinó, també, a Europa. L'obra porta per títol *Gerard Vergés, tretze cops imperfecte*, i és una penetrant aproximació de Subirats a l'obra de Vergés en totes les seves facetes. El títol del llibre fa referència a tretze visions del poeta en molts dels seus més variats aspectes, entre els quals destacariem -i són tots imprescindibles- els dedicats a la traducció, Ausiàs March i la llengua vernacle, però tots estan farcits de referències culturals, que ajuden a completar la figura i l'obra de Vergés,

que va conrear, també, la biografia, el periodisme, el conte i la història. La seva producció literària, tot i no ser extensa, revela una gran qualitat, i el seu compromís amb la terra el va portar a Brussel·les per a lluitar i protestar en una època -com tantes- lamentablement nefasta i en contra dels nostres interessos: els maleïts transvasaments.

La seva poesia és un camí cap al coneixement i l'experiència i és tot un homenatge al món clàssic, i després de set anys de la seva mort podem entreveure amb més perspectiva el valor de la seva obra i la profunda estimació per l'Ebre i per Tortosa. Va defensar els valors de la cultura clàssica -avui, que tanta falta ens fa- i les seves referències a Ròmul, Rem i Shakespeare són inoblidables. La seva eficaç labor en el món de la Cultura es va veure recompensada, entre altres coses, pel premi Crítica Serra d'Or i el premi Carles Riba. En una ocasió li vaig dedicar un article en el qual

deia que les *Tretze biografies imperfectes*, de tan imperfectes eren gairebé perfectes, un apassionant assaig, en què demostra l'admiració que sentia per Vergés, un home, que també la va rebre de personalitat de la nostra cultura ebrenc, com Tomás Camacho, Irene Prades, Josep Maria Franquet, Manel Ollé o Xavier Garcia, entre altres.

Encara el recordo al Museu Marítim quan va ser escollit Escriptor del Mes, al costat del mateix Garcia, de Jordi Arbonés i d'Isabel-Clara Simó, que li va dedicar grans elogis. Si recordo aquell dia, el 3 de març de 1997, és perquè amb la seva esposa Imelda vam anar a un bar de la Rambla a fer un aperitiu i entre ell i Xavier Garcia vam portar una conversa eminentment literària i vaig gaudir-ne moltíssim, i perquè Isabel-Clara Simó ens va confessar que la seva novel·la, *El mossèn*, li va inspirar el *Verdaguer* d'Arbó. I parlant d'Arbó, l'Emigdi fa memòria d'un fet que va ocórrer

ja fa molts anys, en què l'Arbó, en un article de *La Vanguardia*, el 1963, dubtava de l'existència de castells a Tortosa, cosa que va enfurismar Jesús Massip i Vicent Sammartin, que li van respondre amb un altre escrit en què van deixar clara la seva postura. Un encert per part d'Emigdi de publicar el que avui, personalment, no deixa de ser una anècdota i en què molts lectors descobriran un cara a cara literari, un dels tretze continguts en què Emigdi també dona prova de la coneixença de l'autor rapitenc.

Un altre aspecte a destacar del llibre són les nombroses aportacions literàries en què es nota l'amor d'Emigdi per la literatura i algunes de les seves grans figures: Joan Peruchó, Olga Xirinacs, Jacint Verdaguer, Carles Riba; Gerardo Diego, Antonio Machado, Pablo Neruda; Rabindranath Tagore, Winston Churchill, James Joyce, Samuel Beckett o els membres americans de l'anomenada 'Generació

Perduda'.

En fi, que ens trobem davant d'un gran llibre en què els lectors s'adonaran que és una obra molt personal i gens acadèmica, en la qual Emigdi parla amb tota propietat, tal com demostra en l'Epístola final, fruit de l'amistat, devoció i admiració a la figura de Vergés. Només resta desitjar que aquest llibre tingui una àmplia difusió per tots els Països Catalans i que nous lectors descobreixin la gran figura del poeta tortosí, i finalment, felicitar l'editorial Petròpolis pel disseny de la seva col·lecció i la seva implicació en la cultura ebrenc.